

gues i ensopiment, pal·lidesa accentuada, pols petit i ràpid, vèrtig i nàusees, hemorràgies de nas i àdhuc d'orella. El millor en aquest cas és descarregar el sac d'esquena al malalt, descordar-li els vestits que priven la respiració, practicar la respiració artificial, si el cas ho requereix, i fer ingerir una dosi d'alcohol (conyac). Si es nota que el malalt es refreda, cal friccionar els seus membres per a produir la reacció, i, si encara fos necessari, s'ha d'encendre foc per a escalfar-lo. Després d'això, li anirà bé una alimentació reconfortant.

Els glaciers.—En l'última excursió efectuada al Pireneu, en arribar al Coll de la Marrana, situat enfront mateix del xalet-refugi d'Ull de Ter, entre el Gra de Fajol i el Pic de Bastiments, la grossa quantitat de neu acumulada en aquell lloc deixà format un *glacier* amb una paret d'uns sis metres de gruix. Una esquerda quasi imperceptible delatà a un company nostre la gravetat del perill que corriem, situant-nos en una distància prudencial. Per a baixar al circ de Murens, on està situat el xalet d'Ull de Ter, tinguérem de passar per sota mateix del Gra de Fajol, fent mitja hora més de camí, però d'aquesta manera tinguérem la satisfacció de veure conjurat el perill que corriem en el cas de sobrevenir en aquells instants la desfeta del *glacier*.

Vindrà dia que l'esquerda s'engrandirà i aquella immensa paret de neu glassada, amb un cruiximent esfereïdor, anirà a rodolar cap els fondals de Murens.

El torb.—En la nit del nostre sojorn al xalet-refugi d'Ull de Ter, poguérem fer-nos càrrec de l'importància d'aquest vent furiós que ha estat la causa de tantes víctimes.

La terra estava embolcallada d'una boira espessa. El vent era tant fort, que escombrava la neu de les congestes i alhora nevava abundantment, fent encara l'atmosfera més densa. Els xiulets d'aquell vent oprimien el cor. Feia por de pensar que algun infeliç vianant pogués trobar-se de camí, encara que, benhauradament, en aquelles hores, ningú no devia haver-hi. En començar la nostra marxa, un pastor de Núria ens va dir: «Si veieu el temps mal parat, quan sigueu a Nou Creus, baixeu desseguida.» El temps prometia bo i havíem prosseguit el camí. Ara, però, pressentim que aquell bon home ens avisava més pel torb que per altra cosa.

En cas de torb, l'excursionista no ha de tirar avant en el camí. L'excursionista, ha d'ésser coratjós, però no temerari. Prosseguir el camí fóra una temeritat absurda. I el que cal en aquest cas és cercar acolliment desseguida. Una cabana, una bauma d'una roca, pot evitar una mort per asfíxia. Ajeure's de boca terrosa també s'aconsella en aquests casos. I, més que tot, una bona dosi de serenitat i comprensió per a fer marxa entera tot seguit i no volguer ésser massa audaciós en una temptativa que podria resultar funesta.